

ZORLUKLARA RAĞMEN

BAŞARANLAR

Ömer Faruk RECA

Tutku Yayınevi

Bu kitabı, hayatım boyunca acılarına dua ve gözyaşıyla ortak olan sevgili biricik anneciğim Kudret Hanım'a ve Arzu ile Ferhat'a ithaf ediyorum.

Bu kitaba emeği geçen Rafet Mutlu ve Burak Turunç kardeşlerime de müteşekkirim.

Ö. FARUK RECA :

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi mezunu yazar, aynı üniversitenin İktisat Fakültesi'nde 'İnsan Gücü Plânlaması ve Eğitim' üzerine master yapmıştır.

Yazar uzun yıllar tanınmış iş adamlarına ve siyasetçilere danışmanlığın yanısıra, eğitim ve seminer çalışmalarını yürütmüştür.

Çeşitli günlük gazetelerde makaleler yazmıştır.

Yazar eğitim alanında yeni ufuklar açıcı kitap ve seminer programları hazırlamakta, 'başarı', 'liderlik', 'yönetim' gibi ilkelerin toplum hayatına kazandırılmasına yönelik sosyal projeler geliştirmektedir.

Bu amaçlarına yönelik çıkan kitapları:

Beden Dili ve Konuşma Sanatı

Hız. Ali'nin Liderlik Sırları

Akıl Okulu, Akıl Oyunları

Oku, Düşün, Uygula, Neticelendir

İçindekiler

ALFRED NOBEL.....	7
ABRAHAM LINCOLN	11
GOETHE	24
STEPHEN HAWKING	47
HAMSUN	54
WALT DISNEY	60
FLORENCE NIGHTINGALE	65
CHARLES DICKENS.....	71
MADAM CURIE	81
HENRY FORD	87
ŞARLO	96
ISAAC NEWTON	103
SHAKESPEARE	109
JACK LONDON	117
ANTON ÇEHOV	124
JONATHAN SWIFT	129
THOMAS EDISON	137
DOSTOYEVSKI.....	157
MAHATMA GANDHI	170
LEON TOLSTOY	186
BUDDHA	201
BEETHOVEN	215
LUIS PASTEUR	228
SOKRATES	237
ORVILLA ve WILBUR	244
KONFÜÇYÜS	256

LOUIS RENAULT	271
FERDINAND PORSCHE	273
GERARD PHILIPS	276
ADI DASS.....	278
CARL SIEMENS.....	283
ROBERT BOSCH	285
JOHANN JACOBS	290
BILL GATES.....	292
MAX GRUNDIG	294
ENZO FERRARI	297
RUDOLF DIESEL	299
LUCIANO BENETTON	303
CONRAD HILTON.....	305
HORACE GALLUP	308
FRITZ HENKEL	310
SOICHIRO HONDA.....	312
KIICHIRO TOYOTA	314

İnsanlar düşman olur bazen size, sebebi, unutmayı istedikleri haksızlıklarını, suç ve günahlarını, merhametsizliklerini onlara duyurduğunuz için. Oysa gün ağardığı vakit bir şeylerin olacağı muhakkaksa günahların da cezasız kalmayacağı ve vicdan hatırladıkça unutulmayacağı muhakkaktır.

ÖMER FARUK RECA

“Dinamitin Mucidi”

ALFRED NOBEL Nasıl Başardı?

Ailesinin hayatı borç harç içinde geçti. Gırtlığa kadar borç içinde bir parça ekmeğe hasret babası, “Ben mahvoldum” dedi. Kalabalığa katılmayı sevmiyordu. Tören, ziyâfet ve yapmacık övgülerden uzak durdu. Kibirli değildi. Sorgulayan bir kişiliği vardı. Bu adam için “asık suratlı” dediler, ama asık suratının arkasında merhametli ve duygusal bir dünyanın gizli olduğunu da söylediler. Nobel ödülünü o başlattı, öldüğü zaman 350 patentin ve dünyanın dört bir yanında binlerce çalışanı olan şirketlerin sahibiydi.

VASİYETİ: “Bütün sermayemin insanlığın hayrına kullanılmasını istiyorum. İşletmelerimizin her yıl getireceği gelir o yıl içinde insanlığa en çok yardımı dokunan kimselere verilecektir. Bu gelir beşe bölünecek. Bir payı fizik alanında en önemli buluşu yapana, bir payı en önemli kimyasal keşif yapana, bir payı tıp ya da fizyoloji alanında en önemli çalışmayı bitirene, bir payı edebiyat çalışmalarında en önemli eseri verene ve bir payı da uluslar arası barış ve kardeşlik alanında orduları ortadan kaldırmak, sayılarını azaltmak; barış ve huzur adına konferanslar ve toplantılar düzenlemek için çalışan bir kişiye verilecektir.”

Dünyada hiç kimse bilimadamına onun kadar değer vermedi, “ruhsuz, gaddar” dedikleri adam ortaya an büyük ödülü koydu, sırf bilim ve barış adına. Hatırlarınızdan hiç çıkmayacak insanlardan birisi de Alfred Nobel’dir. Böyle insanlar nadir de olsa bizlerin çevresinde de vardır. Kendi dünyalarında yaşarlar, ama herkesin dünyasında yaşamaya hevesli olanlardan bin kat daha hayırlıdırlar. Patırtı gürültüyü sevmeyiz; bu insanlar,

üst veya alt komşunuz olsa dairelerinin boş olduğu hissine kapılırsınız. Eğer başarabilirseniz bu tür insanlarla tanışmak menfaatinize olacaktır.

Bir şey yapmıyormuş gibi görünürler, bir müddet sonra televizyon ekranlarında ödül alırken görürsünüz; kimseyi rahatsız etmek istemezler, rahatsız edilmekten de nefret ederler; duyarsız, umarsız görünürler ama sizden daha soğukkanlılıkla ortaya somut çözümler koyarlar. Kısacası adam gibi insanlardır. İşte bunlardan birisi Alfred Nobel'dir.

Alfred Nobel 1833'te Stockholm'da doğdu. Fakir bir ailenin çocuğuydu. Dört kardeştiler. Biri bir yerde, diğerleri başka yerdeydi. Baba İmanuel Nobel, ekmek parası için Rusya'nın Petersburg şehrine gittiğinde karısı ve dört çocuğu geride bırakmak zorunda kalmıştı. Ancak 5 yıl sonra ailesini yanına alabildi. O kadar uğraşıp didinmesine rağmen girdiği işlerde iflas ediyordu. Dikiş tutturamayacağını anlayan adam sonunda ailesini de alarak memleketleri Stockholm'e döndü. Alfred Nobel bu hengâme içerisinde 28 yaşına gelmiş, fizik ve kimyada yetenekli olduğunu göstermişti.

Ailece Stockholm'e döndüklerinde Alfred, kimya üzerinde ciddi ciddi çalışmaya başladı. Öte yandan Baba Nobel, ailesinin geçimini sağlamak için çırpınıp duruyordu. Bir işi daha henüz kurar kurmaz iflâs edip, ne yapacağını kara kara düşünüyordu. Oğlu Alfred de gecesini gündüzüne katarak kimya laboratuvarında çalışıyordu.

Alfred Nobel, özellikle patlayıcılar üzerinde çalışıyordu. Kömür ve diğer kıymetli madenlerin çıkarılmasında, tünellerin açılıp, köprülerin yapılmasında ve tarım alanlarının düzenlenmesinde dev kayalar büyük engeldi. Bunlar kısıtlı imkânlarla, binlerce emek harcanarak kırılıbiliyordu. Alfred Nobel 1865'te dinamiti bularak insanları zahmetlerden kurtardı, ama bu uğurda da deneyler sırasında patlayan laboratuvarında kardeşini kaybetti.

Dinamiti bulduktan sonra Avrupa'nın çeşitli kentlerinde laboratuvarlar kurdu. Bu gelişmelerden gelir elde edip, ailesine büyük katkıları dokundu. Lastik teknolojisi ve sentetik maddelerin geliştirilmesi Alfred sayesinde oldu. Şu an bile dünya ekonomisinde etkinliği olan şirketleri kurdu: Fransa'da "Societe Chemical", Norveç'te "Dyño Industrier."

Alfred Nobel, zamanının en güçlü patlayıcısını bulmuştu. Dinamiti bulduğu için eleştiri oklarını üzerine çekti. Ama o nereden bilebilirdi ki, kötü niyetle de kullanılacağını. O zamanın şartlarında sert kayalar ve

cisimlerin parçalanması gerektiğinden büyük emekler harcanıyordu. Nobel de, bu soruna çâre buldu. Zaten bu tarihten sonra tünel, köprü ve benzeri inşaat sektöründe insanların lehine gelişmeler oldu.

► GARİP BİR ADAMDİ

Alfred Nobel gizemli yönleri olan bir adamdı. Onun için “asık suratlı”, “gaddar”, “duygusuz” diyenler oldu. Ölmeden önce bütün servetini bilim ödüllerine bağışladığında da aynı insanlar, arkasından “deli, enayi” dedi. Tıpkı bizdeki “namuslu namussuz” tiplmesi gibi.

Bazen insanları anlamak mümkün değil. Belki çoğu zaman anlamak mümkün değil de, o çoğu zamanların bir kısmında da aldırış etmemeye çalışsınız. Alfred Nobel kararını verip, bütün servetini ödül uğruna bağışladığında, “Ne yapıyorsun sen, bari bir kısmını ver” diyenlere, “Çekilin önümden” der gibi rest çekti, İsveç Kralı bile bu fedakâr adama kafadan çatlak olduğunu söyleyecek kadar kafadan çatlaktı. Kral, “Bu ödül saplantısını kafasına manyak sekreteri Kinsky soktu.” deyip adamcağızın vasiyetini kanun yoluyla bozdurmak için Alfred’in yeğeni Emanuel’i Rusya’dan çağırttı. Ancak Emanuel, “Amcam çok güzel vaziyette bulunmuş, tartışılacak bir şey yok.” diyerek, Alfred Nobel gibi bir adamı yeğenine yakışır tavır sergiler. Böylece Emanuel, kralı dinlemeyerek Nobel ödüllerinin önünü açmış olur.

Alfred Nobel’in vasiyeti üzerine kurulan Nobel ödüllerinin sayısı başlangıçta fizik, kimya, tıp, edebiyat ve barış olmak üzere beşti. Daha sonraları İsveç Bankaları 1968’de Alfred Nobel’in anısına “Ekonomi Ödülü” de ekledi.

İsveç Bilimler Akademisi, fizik, kimya, ekonomi dallarındaki Nobel Ödüllerini veriyor; Stockholm Karolin Enstitüsü tıp dalındaki ödülü veriyor; Stocholm Akademisi edebiyat ödülünü veriyor; Norveç Storling adlı kuruluş ise beş kişilik bir komisyon eşliğinde Nobel Barış Ödülü’nü veriyor.

Nobel ödülünü kazananlar 1 milyon dolar yanında bir de diploma ve altın madalya alıyorlar. Nobel ödülüne lâyık görülen en genç kişi 25 yaşındaki genç bilim adamı Lawrence Bragg idi. İlk Nobel fizik ödülünü 100 yıl önce “X” ışınlarıyla Wilhelm Röntgen kazanmıştı.

Alfred Nobel’in, servetinin tümünü her yıl verilecek böyle bir ödüle ayırmasında özel bir sebep var mıydı? Evet, vardı. O zamana kadar

dünyanın en güçlü patlayıcısı dinamiti bulan Alfred Nobel, bir gün gazetede bir haber okudu. Ölen kardeşini kendisi zannederek “Ölüm taciri öldü!” diye başlık atmışlardı. Oysa ölen Alfred değil, Ludwig’ti. Bu haber onun çok zoruna gitti, öldükten sonra ölüm taciri olarak mı anılacaktı. Bu korkunç bir şeydi. O, insanlık için birşeyler bulmaya çalışırken, böyle tanınmış olması kabul edilemez bir şeydi. Bu yüzden tüm servetini ve servetinden sağlanacak gelirlerini bilime ve barışa adadı.

Kendisi İngilizce, Rusça, Fransızca ve Almanca’yı çok güzel konuşuyor ve yazabiliyordu. Alıngan bir kişiliğe sahipti. Tören ve benzeri kalabalık yerlerden sıkılırdı. Çekingendi fakat o derece de insanlığın sorunlarına kafa yorardı. Kazandığı muazzam servetini hayır uğruna vermekte tereddüt etmedi.

Paris’te tezgâhtar bir kıza aşık olmuş, evlenmeyi düşünmüştü. Ne yazık ki tanışmalarından kısa bir zaman sonra kız öldü. Bu “gaddar”, “duygusuz” dedikleri adam gözyaşlarını tutamamıştı. Uzun süre, kızın oturduğu Paris’in yoksul mahallesine gitti, geldi. Hatta, dünyanın şan, şöret ve paraya boğduğu Alfred Nobel’in, o seviyedeyleken bile Paris’in yıkık, dökük, perişan bir kenar mahallesinde görülmüş olmasına kimse o zaman bir anlam verememişti. Fakat sonra hâfizalar tazelendiğinde onun bir zamanlar sevip, aşık olduğu kızın bu semte oturduğu anımsandı. Bu tuhaf duygusal adam Paris’in bu yoksul semtinde bulunan ırmağın kenarına gider, burada bir müddet oturduktan sonra hemen yanı başında bulunan köprüünün üzerine çıkıp öylece bir noktaya bakar dalmış; onunla, dönüşünde yolda karşılaşanlar bu içli adamın gözlerinin hüznüne yaşarmış olduğuna tanık olurlar.

Alfred Nobel, bir müddet sonra yani 1896’da yalnız yaşadığı San Remo’daki evinde vefât etti. Rahmetli dedemin babası 110 yaşında 1978’de vefat etmişti. Büyük babam Selanik’te yaşarken Nobel’in kendi oturdukları evin yanında bir konağa geldiğini o zamanlar söylemişti, hiç unutmam. Alfred Nobel sık sık değişik ülkelerin sessiz, sakin köşelerine gider bir müddet yaşarmış. İşte hayatı yokluk içinde başlayıp da, muazzam servete kavuşan yalnızlık içindeki adam gibi bir insanın hikâyesi de böyle.

1. Famous Men.(Büyük Adamlar) Stuar Sewell.1960
2. Bir Dahinin Hayatı William Meadow.Nebioğlu

“Çileli, ibret dolu bir yaşam;
sabır ve azim örneği bir adam”

ABRAHAM LINCOLN Nasıl Başardı?

Sefâlet içindeki bir evde doğdu. Günleri kuru ekmek yemekle geçti. 10 yaşındayken çok sevdiği annesi ve kız kardeşini kaybetti. Bu acıya dayanamayarak günlerce ağladı. Fakirlikten ev kirasını veremediği için bir avukatın işyerindeki yazihâne masasında uyudu. O hep köleliğe karşıydı, insan hak ve hukukunun cesur savunucusu oldu.

“Yoksul bir ailenin çocuğu olarak mahrumiyetle dolu bir evde doğup büyüdüm. Midemin açlığını kuru mısır ekmeğiyle bastırırken, ruhumun açlığını ödünç aldığım kitapla giderirdim. Okumaya aşkıttım; bir çiftlikte tarlada işçi olarak çalışırken de okudum, bir bakkalda çıraklık yaparken de...”

- Yoksul bir ailede dünyaya geldi ■ Anne babası okuma yazma bilmezdi. ■ 10 yaşında annesini kaybetti. ■ Tarlada ırgatlık yaptı. ■ Bakkalda çıraklık yaptı. ■ 21 yaşında işini kaybetti. ■ Bocalama dönemi yaşadı. ■ 24 yaşında tekrara işinden oldu. ■ 25 yaşında dört çocuğundan üçü vefat etti. ■ 27 yaşında ruhsal bunalıma girdi. ■ 34 yaşında kongre seçimlerini kaybetti. ■ 36 yaşında kongre seçimlerini yine kaybetti. ■ 38 yaşında eyalet seçimini kaybetti. ■ 45 yaşında senato seçimlerini kaybetti. ■ 47 yaşında başkanlık seçimlerini kaybetti. ■ 49 yaşında tekrar senato seçimlerini kaybetti. ■ 52 yaşında Amerika Birleşik Devletleri’ne Başkan seçildi.

ADI: ABRAHAM LINCOLN

“Köleliği kaldıran Adam” olarak tarihe geçti.

Abraham Lincoln 1809’da Kentaky’de doğdu. Yoksul bir aileye mensuptu. İki odadan oluşan, yerlerin toprak olduğu, pencereleri naylon ve

bez parçalarıyla örtülü perişan bir evde yaşadı. Okula gidecek kadar durumları iyi değildi. Ama yine de toplam bir yıl okula devam edebildi. Bu süre içinde evde kömür parçalarıyla tahtalara yazarak okuma yazmayı öğrenmeye çalışıyordu.

Küçük Lincoln henüz 10 yaşında annesini kaybedince hüngür hüngür ağlamıştı. Hele bir müddet sonra kız kardeşi de ölünce tutunacak dallarını tamamen yitirdi. Onu artık yeni, farklı bir hayat bekliyordu. Bir müddet sonra babası üç çocuklu dul bir kadınla evlendi.

Abraham Lincoln'un kitaplara karşı müthiş bir tutkusu vardı. Babasının işsizliği yüzünden sık sık ev değiştiriyorlardı. Bu yüzden de kitap okuma imkânı bulamıyordu. Yine de ödünç aldığı kitaplar oluyordu. Ödünç aldığı kitaplara gözü gibi bakıyordu. Bir defasında arkadaşıdan aldığı bir kitap ıslanıp yazıları silinince üzülp paniklemişti. Ama bir hafta çalışıp kazandığı parayla yenisini alıp arkadaşına teslim edince rahatlamıştı. Geceleri mum ve alev ışığında kitap okuyordu. Kitaplar için, "Benim biricik dostlarım" diyor, başka bir şey demiyordu. Geçmişteki iyi ve başarılı insanların hayatlarını okumaya bayılıyordu. Sayısız sıkıntı, aile ve ızdırap sınavından geçen bu adam, işte bu insanların hayatlarından beslenmişti. Hatta George Washington'un hayatını anlatan kitap onda bambaşka bir çışku uyandırdı. Okuduğu her kitap ayrı bir dünya, ayrı bir yaşam, apayrı bir güzellikti. Adalet, insan hak ve hürriyetine önem verdiği için hukuk kitapları da okuyordu.

Değişik hayat ve konulardan haberdar olmak için mahkeme duruşmalarına seyirci olarak katılıyordu. Birgün mahkemede bir avukatın mükemmel hitâbet ve savunmasına şahit olur, imrenir. Sanık gerçekten masumdur ve tutuklanmaktan kurtulur, mahkeme sona erer. Lincoln bu avukatı tebrik etmek ister, elini uzatır. Ne var ki avukat karşısındaki bu basit, fakir görünümlü adama aşağılayıcı bir tavırla bakarak elini bile sıkmaz. Lincoln, bu hareket karşısında çok üzölür, hüzünlenir.

Sevgili Dostlar, ne oldum değil, ne olacağım demeli insan. Bugün o avukatın ismi cismi bilinmezken, bu zavallı adam tüm dünyanın sevgiyle, minnetle adından bahsettiği Abraham Lincoln olarak karşımızda durmaktadır. Lincoln 20 sene sonra Cumhurbaşkanırken aynı avukatla kar-

şılaştığında, kendisini, aşağılayarak bakan bu adamı, o zamanki yaptığı savunmadan dolayı alçakgönüllü yine tebrik etti.

Genç Lincoln 20 yaşına geldiğinde Ohio ırmağı üzerindeki feribotlarda çok düşük ücret karşılığı ağır işlerde çalışıyordu. Gemi işlerinde çalışırken ilk defa zincirlere bağlı satılık insan manzaralarıyla karşılaştı. Daha açık bir ifadeyle köle ticaretiyle tanıştı. Siyah insanların bir hayvan gibi türlü eziyet altında pazarlarda satılması genç adamı derinden derine üzüyordu. Hayatının bu en zor dönemlerinde, köle ticareti manzaralarına daha fazla tahammül edemiyordu. Etrafındakilere bunun insanlık dışı bir durum olduğunu anlatmaya çalışıyordu. Bunu duyan gemi sahipleri Abraham'ı işten attılar. Bu defa zor bela çıkararak bir bakkal dükkânında iş buldu. İnsanlara çok dürüst hitap ediyordu. Eksik verdiği 30 gram çay için müşterinin evine kadar gidip özür dileyerek, yeni gelen paketlerden çayı teslim ederdi. Kimsenin hakkının kendisine geçmemesi için alışverişlerinde çok titiz davranırdı. Bir defasında yaptığı bir yanlışlıktan dolayı 5 km uzaktaki bir kadının evine yürüyerek gitmiş, yanlışlığı gidermişti.

Lincoln daha sonraki dönemlerde Newsalem kentinden Springfield kentine taşındı. Kirayı ödeyecek parası olmadığı için geceleri bir avukatın yazıhanesinin masasında uyuyordu. Bu derece yoksulluğuna rağmen dürüstlüğü elden bırakmıyordu. Springfield'de sevilen bir insan olmuştu. Herkes tarafından iyi karşılanacağını bilirdi, çünkü o herkese iyi davranırdı.

Abraham Lincoln, bir arkadaşının kızıyla tanışıp evlendi. Ailesini rahat ettirmek için gece gündüz çalışıp durdu. Bir oğlu oldu. Çok geçmeden onu kaybetti. Derin düşüncelere daldı, kederlendi. Eşi yardımına koştu, birlikte teselli buldular.

Abraham Lincoln'ün sürekli kongre seçimlerine, eyalet seçimlerine, senato seçimlerine aday olmasının sebebi ülkedeki adaletsizliklerdi. Örneğin köleliğin devam etmesini, Meksika savaşında bir sürü masum insanın ölüyor olması, bir insanın eşya gibi alınıp satılmasını rencide edici bir durum olarak niteliyor ve ne pahasına olursa olsun ülke yönetiminde söz sahibi olmak istiyordu.

Bir defasında kongre üyeliğine girmeyi başardı. Kölelik, Washington hükümeti sınırları içinde kaldırıldı. Fakat güney bölgelerde hâlâ insan mezâlimi sürüyordu; zenciler katlediliyor, evleri yakılıyor, zincirlerle sürükleniyordu. Hele bir de Klux Klan denen bir ırkçı örgüt vardı ki, tam anlamıyla şeytanın ortaklarıydılar. Zavallı zencilere yapmadıkları eziyeti bırakmıyorlardı. O sırada Türkler dünyanın dörtte üçüne adâlet serpiştiriyordu. Afrika'da Türk adâletinin, Osmanlı adâletinin hakimiyeti altındaydı, ama zulümle değil, şefkatle, bollukla, bereketle. Osmanlı topraklarında bırakın zencilere zulmetmeyi, zenci (Negro) diye bir kavram yoktu ki... Zencilerden, Türk İmparatorluğunda paşa olanlar bile vardı. Ezanı ilk okuyan Bilal-ı Habeş zenciydi, Peygamberimizin gözdesi mübarek bir insandı.

Abraham Lincoln, "İnsanlara adaletle davranmayı Türklerden öğrenmeliyiz, müslümanlardan öğrenmeliyiz." ⁽¹⁾ demiştir. Amerika'da kölelik 1950'de kaldırılmıştır aslında. O zamana kadar zenciler beyazlarla otobüsüne binemiyordu.

Ülkede sessiz çoğunluğun sesi haline gelen Abraham Lincoln, konferans vermesi için New York'a dâvet edilir. Konferans salonunu hınca hınc dolduran dinleyiciler, saçma sapan hikâyeler dinleyeceklerini umuyorlardı. Ancak Abraham'ın kölelik tarihine giriş, ülkenin temel problemleri ve ne yapılması gerektiği ile ilgili yaptığı konuşma kelimenin tam mânâsıyla mükemmeldi. Dinleyiciler bu yürekli adamı ayakta alkışladılar. New York'ta çıkan bir gazete bu haberi şöyle veriyordu: "Şimdiye kadar hiç kimse New York dinleyicileri üzerinde bu kadar etki yapmamıştı." Konferansları başka şehirde de devam etti. Bu arada cumhurbaşkanlığına aday gösterildi. Ancak bir sorun vardı. Lincoln'ün seçilmesi ülkede kargaşa yaratabilirdi. Çünkü köleliğe sert bir şekilde karşıydı. Oysa köleliğin devamından yana olan Güney Cephesi hükümetleri vardı.

Onların hepsi merkezi Washington hükümetine itaat etmek zorunda kalacaklardı. Bu bir zamanların zavallı adamı Lincoln, nihâyet başkan seçildi. Bu eli nasırlı, ruhu temiz adam ülkenin iç durumunun hassasiyetinin farkındaydı.

Güneyliler, Washington hükümetine savaş kararı alıp, hükümetleri tek tek devletten koptu. Ve savaş bütün şiddetiyle başladı. Cumhurbaşkanı